

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Også sendt pr. e-post: postmottak@asd.dep.no

Deres ref.:
14/446-

Dok. nr.: 174084

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no

03.03.2014

Høring — Forslag til enkelte tilpasninger i deler av folketrygdens regelverk som følge av innføring av ny uføretrygd

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 31.1.2014 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for velferdsrett. Lovutvalget består av Ola Viken (leder), Helene Braanen, Christian Hanssen, Gro Sandvold og Monica Solberg-Leinebø. Høringen har også vært forelagt lovutvalget for familierett, arv og skifte, de hadde ingen kommentarer.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Sakens bakgrunn

Departementet reiser i høringsnotatet av 31. januar 2014 spørsmålet om å oppheve særreglene for uføretrygd til hjemmearbeidende ektefelle.

3. Kommentarer til de enkelte forslagene

Advokatforeningen støtter en oppheving av særordningen for hjemmearbeidende i uføretrygden. Reglene har i dag et antikvarisk preg, og synes ikke å være godt tilpasset dagens samfunnsstruktur. Den gang uførepensjon for husmødre ble innført, var det en anerkjennelse av husmorens økonomiske betydning i familiefellesskapet. Det skjedde i en tid da husmoryrket fortsatt var dominerende blant gifte kvinner. Gjennom de siste decennier har imidlertid samfunnsstrukturen endret seg, og det er ikke lenger noen presumpsjon for at kvinner (eller menn) skal fortsette som hjemmearbeidende, selv om de blir uføre på et tidspunkt hvor de er borte fra arbeidslivet.

Den ordning som i dag er i loven, der man for hjemmearbeidende må vurdere sannsynligheten for at vedkommende ville ha gått tilbake til yrkeslivet på et senere tidspunkt, fremstår som unødig. Det er naturlig i dag at alle måles mot inntektsevnen i arbeidslivet, uavhengig av om man har vært hjemmearbeidende noen år før uførhetens inntreden. Det faktum at det tilkjennes svært få pensjoner etter § 12-8, synes å vise at det er lite behov for regelen. En oppheving av regelen innebærer ikke en nedvurdering av de hjemmearbeidende, men er en anerkjennelse av at innsatsen for hjem og barn er likeverdig med inntektsgivende arbeid.

Advokatforeningen vil imidlertid understreke at det er viktig at opphevingen av bestemmelsen ikke innebærer at færre hjemmearbeidende får uføretrygd, eller at nivået på uføretrygden for denne gruppen reduseres. Dagens regler medfører at hjemmearbeidende som regel må ha en betydelig høyere invaliditetsgrad enn yrkesaktive før uførepensjon tilkjennes, samtidig som nivået på uførepensjonen ofte er lav. Det vil være positivt om de hjemmearbeidende vurderes etter de samme regler og på det samme grunnlag som yrkesaktive, altså målt mot inntektsevnen i arbeidslivet.

4. Avslutning/oppsummering

Advokatforeningen støtter en oppheving av folketrygdloven § 12-8.

Vennlig hilsen

Erik Keiserud
leder

Merete Smith
generalsekretær